

देउवा समूहको अधिवेशनले लिन सकेन गति २१ जिल्लामा अधिवेशन सकिएको दाबी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अधिकारिता दाबी गर्दै नेपाली कांग्रेसका पूर्वसभापति शेरबहादुर देउवा समूहले १५औं महाधिवेशनको समानान्तर गतिविधि अघि बढाएको छ। संस्थापन समूहले महाधिवेशन सुरु गर्नुअघि निकै तामझाम गरे पनि अहिले भने देउवा समूहको महाधिवेशन गतिविधिले गति लिन सकेको छैन।

देउवा समूहका निर्वाचन समितिका संयोजक एगराज पोखरेलले भने मंगलबार साँफसम्म देशभर २१ जिल्लाको अधिवेशन सम्पन्न भइसकेको दाबी गरे। '२१ जिल्लाको अधिवेशन सम्पन्न भएको छ। अरुमा पनि धमाधम जिल्ला अधिवेशन सुरु हुँदै छ,' संयोजक पोखरेलले प्रभावसँग भने।

देउवा समूहको कार्यतालिकामा आइतबार अर्थात् कात्तिक १५ गते देशभर जिल्ला अधिवेशन

- ▶ २१ देखि २३ मंसिरमा महाधिवेशन गर्ने तयारीमा रहेको देउवा पक्षले भुकुटीमण्डप बुक गर्दै
- ▶ एकमात्र प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र भएका ३५ जिल्लामध्ये २१ जिल्लामा अधिवेशन सकिएको निर्वाचन समितिको दाबी

दिन नसके १७ गतेसम्म जान सक्छ,' पोखरेलले भने। देउवा समूहमा कार्यकर्ताको आकर्षण नदेखिँदा नेतृत्व चयन गुपचुप र निर्विरोध भइरहेको देखिएको नेताहरू बताउँछन्।

कहाँ को भए

जिल्ला सभापति ?

बैतडीको जिल्ला सभापति वीरबहादुर विष्ट चयन भएका छन्। विष्ट कांग्रेस सभापति गगन थापालिकट पात्र हुन्। संखुवासभामा रामकुमार जिरी, डोल्पाका देउप्रसाद बुढा, डोटीमा विजय खड्का जिल्ला सभापति चयन भएका छन्। हुम्लामा सूर्यबहादुर शाही, जुम्लामा नेत्रकला शाही, मुगुमा तिलकबहादुर मल्ल चयन भएका छन्। उता कालीकोटमा नरेन्द्र विष्ट जिल्ला सभापतिमा चयन भएका छन्। विष्ट नरहरिनाथ गाउँपालिकाका अध्यक्ष हुन्।

रुकुम पश्चिममा नन्दबहादुर विष्ट चयन सभापतिमा चयन भएका छन्। मंगलबार रोल्पाका भएको अधिवेशनबाट मानबहादुर खत्री सभापतिमा सर्वसम्मत चयन भएका छन्। थप ११ सभापतिको नाम निर्वाचन समितिले सार्वजनिक गरेको छैन।

कहाँ-कहाँ सकियो अधिवेशन ?

देउवा समूहको निर्वाचन समितिले दिएको जानकारीअनुसार छ हजार १०७ वडा तहको अधिवेशन सकिएको छ। ७५३ स्थानीय तहमध्ये ४८० पालिकाको अधिवेशन सम्पन्न भएको छ। १७० प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्र र ८५ प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रको पनि अधिवेशन सम्पन्न भएको छ।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

श्रमिकको स्वास्थ्य परीक्षणमा ठगी

सात लाख ५१ हजार श्रमिक ठगिए एक अर्ब ६९ करोड पुग्यो मलेसिया

- ▶ ठगिएका नेपाली श्रमिक सात लाख ५० हजार ९८८ जना
- ▶ श्रमिकबाट उठाइएको एक अर्ब ६९ लाख २४ हजार रूपैयाँ मलेसिया पुग्यो
- ▶ स्वास्थ्य परीक्षणमा अतिरिक्त शुल्क असुलेर ठगी
- ▶ ठगी प्रकरणमा कैलाश खड्का, रवीन्द्र केसी, प्रवीण तिवारी र रामपुरका तिवारी पक्राउ
- ▶ ३६ स्वास्थ्य संस्था अनुसन्धानको दायरामा
- ▶ छानबिन प्रतिवेदन मन्त्रालयबाटै गायब
- ▶ ठगीमा संगठित सज्जालको आशंका
- ▶ कामदारले पाएनन् स्वास्थ्य खर्च फिर्ता
- ▶ ठगी र संगठित अपराधमा सिआइबीको अनुसन्धान

एआईको सहयोगमा तयार पारिएको प्रतीकात्मक तस्विर

सिआइबीका प्रवक्ता अनुपशमशेर जबराले बताए। उनका अनुसार उक्त रकम मलेसियास्थित कम्पनीको खातामा १७ पटक टेलिग्राफिक ट्रान्सफर (टिटि)मार्फत पठाइएको पाइएको छ।

सिआइबीले यस प्रकरणमा चार जनालाई पक्राउ गरेर ठगी र संगठित अपराधको कसुरमा अनुसन्धान गरिरहेको छ। पक्राउ पर्नेमा काठमाडौंको कागेश्वरी रकम असुल्ले सात लाख ५० हजार ९८८ जना नेपाली श्रमिक ठगिएको नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो (सिआइबी) को प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुलेको हो।

स्वास्थ्य परीक्षणका नाममा वर्षौंदेखि चल्दै आएको ठगीमा अहिलेसम्म एक अर्ब ६९ करोड दुई लाख २४ हजार रूपैयाँ विदेश पुऱ्याइएको अनुसन्धानबाट देखिएको

■ अनुपशमशेर जबरा प्रवक्ता, सिआइबी

शुल्कभन्दा बढी रकम लिएको उजुरीका आधारमा पक्राउ गरेर अनुसन्धान अघि

बढाइएको प्रवक्ता जबराको भनाइ छ। 'लिनपुर्ने शुल्क जति हो, त्यो भन्दा बढी रकम लिएर ठगी भएको उजुरी परेको थियो। उजुरीका आधारमा अनुसन्धान गर्दै जाँदा चार जना पक्राउ परेका हुन्,' उनले प्रभावसँग भने, 'अहिले उनीहरूमाथि अनुसन्धान थालेका छौं।'

नेपाल राष्ट्र बैंकको स्वीकृतिपछि लक्ष्मी सनराइज बैंकको खाताबाट मलेसियास्थित वेस्टनेटको मेलायन बैंकिङ बर्होडमा रकम पठाइएको थियो। सिआइबीका अनुसार पहिलोपटक २७ फेब्रुअरी २०२० मा १० करोड ४० लाख रूपैयाँ मलेसिया पठाइएको देखिएको छ। सबैभन्दा ठूलो रकम २६ डिसेम्बर २०२२ मा एकैपटक २८ करोड ३० लाख रूपैयाँ पठाइएको अनुसन्धानबाट खुलेको छ।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

मलेसिया रोजगारीमा 'सिण्डिकेट' प्रकरण

एफडब्ल्युसिएमएस कार्यान्वयन रोक्न कूटनीतिक पहलसँगै २५ संस्थाविरुद्धको कारबाही तीव्र

- ▶ अनुसन्धान अधिकृत तोकेर २५ मुख्य एजेन्सीमाथिको अनुसन्धानलाई तीव्रता दिँदै विभाग
- ▶ श्रम मन्त्रालयद्वारा मलेसियालाई परराष्ट्र मन्त्रालयमार्फत संयुक्त कार्यदलको बैठक प्रस्ताव

■ मन्त्रा थापा

काठमाडौं- सरकारले मलेसियाको रोजगारीमा एकाधिकार (सिण्डिकेट) रोक्न कूटनीतिक पहलसँगै एकाधिकार भित्रचाउने कार्यमा संलग्न व्यवसायीहरूविरुद्धको कारबाहीलाई तीव्र पारेको छ। मलेसियाले श्रमिक भर्तीका लागि लागू गर्न लागेको विदेशी श्रमिकको एकीकृत व्यवस्थापन प्रणाली (एफडब्ल्युसिएमएस)मा सूचीकृत मुख्य २५ संस्थाकेन्द्रित वैदेशिक रोजगार विभागले अनुसन्धान तीव्र पारेको हो।

हाल विभागले एक जना अनुसन्धान अधिकृत तोकेर २५ एजेन्सीमाथि अनुसन्धान गरिरहेको विभागका महानिर्देशक नवराज ढकालले बताए। उनका अनुसार विभागले गर्दै आएको

अनुगमनलाई समेत मंगलवारदेखि विस्तृत बनाइएको छ। 'हामीले अलि अगाडिदेखि नै २५ संस्थामाथि छानबिन सुरु गरेको अवस्था हो। मंगलबार पाँच-सात वटाभन्दा बढी टोलीमार्फत अनुगमन गरियो,' ढकालले भने, 'हामीले अनुसन्धान अधिकृत नियुक्त गरेर वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ को दफा ६१ को व्यवस्थावमोजिम कारबाही अघि बढाएका हौं। यो क्रममा अनुगमन गर्ने, पक्राउ पुर्जी जारी गर्नेलगायतका सबै

काम भइरहेका छन्।' दफा ६१ को व्यवस्थाअनुसार ऐनविपरीत कुनै गतिविधि भए या त्यसको जानकारी विभागमा प्राप्त भए अनुसन्धान अघि बढाउन सक्ने व्यवस्था छ। सो प्रक्रियामा कसुरमा संलग्नलाई गिरफ्तार गर्ने, जुनसुकै स्थानको खानतलासी लिन सक्ने, सम्बन्धित कागजात नियन्त्रणमा लिनसक्ने, वयान लिनेलगायतको अधिकार विभागले तोकेको अनुसन्धान अधिकृतलाई दिइने प्रावधान छ। यदि दोषी ठहर भए

इजाजतपत्र निलम्बन हुन सक्नेसम्मको प्रावधान ऐनमा रहेको छ। विभागले केही समयअघि २५ वटा संस्थाबाट संकलित विवरणको अध्ययन गर्दै आवश्यक परेको अवस्थामा अनुगमनसमेत गरिरहेको जनाएको छ। मलेसियाको श्रमिक भर्ना सीमित व्यवसायीको हातमा पार्न खोज्ने भनिएका प्रिन्सिपल रिक्लुटिङ एजेन्सीका सञ्चालकलाई विभागले दसैँअघि नै पक्राउ पुर्जी जारी गरिसकेको छ।

▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

जुवातास खेलनु र खेलाउनु कानुनी अपराध हो

जुवातास खेले वा खेलाएमा, मुलुकी अपराध संहिता,
२०७४ को दफा १२५ मा

- * पहिलो पटक खेल्ने वा खेलाउनेलाई तीन महिनासम्म कैद वा तीन हजारसम्म जरिवाना,
- * दोस्रो पटकमा एक वर्षसम्म कैद र पचास हजार रूपैयांसम्म जरिवाना,

- * त्यसपछि हरेक पटक थप तीन महिनासम्म कैद र दश हजार रूपैयांसम्म जरिवाना,
- * जुवा तास खेल्न प्रयोज गएको साधन, जुवाखालमा प्राप्त सम्पूर्ण चल अचल सम्पति जफत हुने लगायतका कानुनी व्यवस्था छ।

त्यसैले जुवातास नखेलौं-नखेलाऔं।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

नेपालले गाभीबाट आठ अर्ब ५९ करोडको खोप सहायता

काठमाडौं (प्रस)- नेपाललाई ग्लोबल एलाइन्स फोर भ्याक्सिन्स एण्ड इमुनाइजेसन (गाभी)ले आठ अर्ब ५९ करोड रूपैयाँ मूल्यबराबरको खोप सहायता प्रदान गर्ने भएको छ ।

स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता
मन्त्रालयको नेतृत्वको पहल र सम्बादका
आधारमा नेपाललाई गाभीबाट राष्ट्रिय
नियमित खोप कार्यक्रमका लागि सन्
२०३० सम्म आठ अर्ब ५९ करोड
१९ लाख ६८ हजार रुपैयाँबराबरको

પૃષ્ઠ ૧ થાટ ક્રમશઃ

सात लाख ५१...

अन्तिमपटक २२ मे २०२४ मा रकम पठाएको देखिन्छ । तर, बिश्वमा रकम पठाउने क्रम रोकिएकोछ । पनि कामदारबाट अतिरिक्त शुल्क असुल्ने क्रम जारी रहेको अनुसन्धान अधिकारीहरूको भनाइ छ । सिसाईकी स्रोतका अनुसार सरकार रकम निकायमा फुटा विवरण पेश गरेका बिदेश पठाइएको आशंका छ । आवश्यक कागजातको सत्यतथ्य जाँच नगरी विदेशी मुद्रा बाहिर पठाउन स्वीकृति दिइएको विषयमासमेत अनुसन्धान भइरहेको छ । मलेसिया जस्तै कामदारको स्वास्थ्य परीक्षणका लागि सरकारले तोकेको शुल्कको अतिरिक्त रकम असुलिएको आरोप छ । स्वास्थ्य परीक्षण शुल्क चार हजार ५०० रूपैयाँ हुँदा दुई हजार ५०० रूपैयाँ थपेर सात हजार रूपैयाँ लिने गरिएको थियो । शुल्क पाँच हजार ८०० रूपैयाँ कायम हुँदा थप तीन हजार रूपैयाँ असुल्दै आठ हजार ५०० रूपैयाँ लिइएको आरोप छ ।

त्यस्तैः, स्वास्थ्य परीक्षण शुल्क छ हजार ५०० रूपैयाँ हुँदा थप तीन हजार ५०० रूपैयाँ जोडेर १० हजार रूपैयाँसम्म परीक्षण गिने गरिएको अनुसन्धानानुसार खुलेको छ। स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने ३२ वटा संस्थाले अनुमतिपत्रमा माइको टिच प्रालिको भ्याट विल कोटेर प्रतिकामदार तीन हजार १६४ रूपैयाँ उठाउने गरेको पाईन अनुसन्धान प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। उक्त रकम माइको टिचको सनराइज बैक र मेगा बैकका खातामा जम्मा हुने गरेको बताइएको छ।

अनुसन्धानअनुसार सन् २०२० फेब्रुअरी १३ देखि २१ सम्म ११ हजार ८२८ जना मलेसिया जाने कामदारको स्वास्थ्य परीक्षण गरिएको थियो । त्यसबापतको रकम मलेसिया पठाउने प्रक्रियामा मलेसियाली दूतावासले १६ जुन २०२० मा नेपाल राष्ट्र बैंकको बालुवाटार कार्यालयलाई पत्राचार गरेको थियो । उक्त पत्र कूटनीतिक मर्यादाविरुद्धान्त भएको हुनसक्ने सिआइवीको प्रारम्भिक निर्णय छ ।

यो प्रकरणमा यसअघि श्रम मन्त्रालयका तत्कालीन सहसचिव उपेन्द्र पौडेल नेतृत्वको कार्यदेखि छागनिचि गरेको थियो। कार्यदेखि ३६ वटा स्वास्थ्य संस्थामा छापामारेर कागजात संकलन गरेको थियो। प्रत्येक संस्थाको छुट्टाछुट्टै प्रतिवेदन र मिसलसमेत तयार पारिएको थियो।

कार्यदेखि ठीग, संगठित अपराध, विदेशी मुद्रा विनिमय, सम्पत्ति शुद्धीकरण र राज्यविरुद्धको कसुरमा अनुसन्धान गर्नुपर्ने सुझाव दिएको थियो। तर, प्रतिवेदन लामो समय मन्त्रालयमै थर्कियो। पन्ध्र प्रतिवेदन नै गायब भएको विषय साइआइवीले भयो। मन्त्रालयबाट प्रतिवेदन उपलब्ध नभएपछि साइआइवीले दुईपटक पत्राचार गरेको थियो। त्यसपछि प्रतिवेदन गायब भएको विषयमामासेत शंका बढेको हो।

स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने संस्थाहरूको मिलेमतीमा प्रतिवेदन गायब पारिएको हुनसक्ने आशंकामा अनुसन्धान भइरहेको साइआइवीले जनाएको छ।

प्रधानमन्त्री कार्यालयको निर्देशनपछि, सिआइबीले गत २ वैशाखदेखि यो प्रकरणमा अनुसन्धान अघि बढाएको थियो । यसपछि नेपाल र मलेसिया सरकारबीच भएको सम्झौतामा सुस्था जाँच र स्वास्थ्य परीक्षणवापतको रकम रोजगारदाताले कामदारलाई पहिलो महिनाको तलबसँगै फिर्ता गर्ने उल्लेख छ । तर, कामदारले रकम फिर्ता पाएको अवस्था नरहेको सिआइबीको अनुसन्धानले देखाएको छ ।

यसबीच, जन-जी विद्रोहपाछ वनेको सुशीला कार्की नेत्वको सरकारमा श्रममन्त्री बनेका राजेन्द्रशिशु भण्डारीले ४ पुस २०८२ मा स्वास्थ्य परीक्षण शुल्क नौ हजार ५०० रुपैयाँबाट घटायर छ हजार ५०० रुपैयाँ कायम गरेका थिए । त्यसपछि पनि बढी शुल्क लिइएको भन्दै कपिलवस्तुको शिवराज नगरपालिका-१० का २२ वर्षीय सचिन चौधरीले उजुरी दिएका थिए । सिसाईवीले हाल ठगी र सफाईत अग्रपराधमा अनुसन्धान गरिरहेको छ । अनुसन्धानका क्रममा थप तथ्य खुलेमा विदेशी मुद्रा विनिमय, सम्पत्ति शुद्धीकरणलगायतका कसुरमा पनि अनुसन्धान आँध बढाउन सकिने ब्युरोले जनाएको छ ।

सहायता प्राप्त गर्ने भएको हो ।

यसँगै, गाभीवाट नेपालको न्यायमत्त खोप कार्यक्रमका लागि प्रदान गरिँदै आएको सहायता रकमको आर्थिक वर्ष २०१६/१७ देखि २०२१/२२ सम्मको लेखापरीक्षणका क्रममा प्रक्रियागत त्रुटि औल्याउँदै नेपालले लिफा गर्नुपर्ने हजारी उल्लेख गरिएको तीन लाख आठ हजार २५१ अमेरिकी डलर मिनाहा भएको छ।

विश्वव्यापीरूपमा विकास सहायता विषयमा सहजीव
तथा वित्तीय स्रोतमा दबाब बढिरहेको उल्लेख भएको

अवस्थामा सन् २०३० सम्मका लागि खोप सहायता सुनिश्चित हुनु र फिर्ता गर्नुपर्ने भनी देखाइएको रकम मिनाहा हुनु नेपालको राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमलाई दिगो बनाउने दिशामा महत्त्वपूर्ण उपलब्धिको रूपमा लिइएको स्वास्थ्यमन्त्री निशा मेहेताको सचिवालयले जनाएको छ ।

मन्त्री मेहताको पहल तथा गाभीसँगको
संवादबाट सहायता रकमसम्बन्धी
विषयमा सहजीकरण र तिर्न पर्ने भनी
उल्लेख भएको रकम मिनाहा प्राप्त

हुनुने राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको वित्तीय व्यवस्थापनमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको मन्त्रालयले जनाएको छ । नेपालले राष्ट्रिय खोप कार्यक्रममाफत बालबालिका तथा लक्षित जनसंख्यालाई विभिन्न संक्रामक रोगबाट सुरक्षित राख्दै आएको छ । नियमित खोप सेवाको निरन्तरता, पहुँच र प्रभावकारिता कायम राख्न अन्तर्राष्ट्रिय साझेदाराबाट प्राप्त हुने सहयोग महत्त्वपूर्ण रहँदै आएको मन्त्रालयको भनाइ छ ।

निर्वाचन क्षेत्रको अधिवेशन सम्पन्न भएको छ। त्यस्तै, मधेश प्रदेशका १३३ पालिकामध्ये ५४ पालिका अधिवेशन सम्पन्न भएको छ। यसबाट प्रवेशान्तरगत ६४ प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये २६ तथा ३२ प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये १३ क्षेत्रमा अधिवेशन भएको छ। त्यस्तै, १११ पालिका रहेको वामागतीमा ५५ वटामा अधिवेशन सम्पन्न भएको छ। ६६ प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये ४० तथा ३३ प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये २० वटामा अधिवेशन भएको छ।

उता, ८१ स्थानीय तह रहेको गण्डकी प्रदेशको ३१ वटामा पालिका अधिवेशन भएको छ । प्रदेशको १० प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये १२ वटामा अधिवेशन सम्पन्न भएको छ । १८ वटा प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रमा सात वटामा अधिवेशन सम्पन्न भएको छ । त्यस्तै, १० स्थानीय तह रहेको लुम्बिनी प्रदेशमा ८६ वटामा अधिवेशन सकिएको छ । १२ प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये २४ वटामा अधिवेशन सकिएको छ भने २२ प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये १२ मा अधिवेशन सकिएको छ ।

कणालीका १० मध्ये तार जिल्लाका अधिवेशन सम्पन्न भएको छ। ७९ स्थानीय तहमध्येमध्ये ५५ वटामा पालिका अधिवेशन सकिएको छ। २४ प्रदेशमा क्षेत्रमध्ये १४ मा, १० प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये अधिवेशन सकिएको छ। देउवामा गृहपदेश सुदूरपश्चिममा नौ दुईवटा जिल्ला अधिवेशन सकिएको छ। प्रदेशमा ८८ मध्ये ६६ पालिकामा २३ प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये १८ मा, १६ प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये नौ वटामा अधिवेशन सकिएको छ।

महाधिवेशन भृकुटीमण्डपम्

देवडा समूहले महाधिवेशन काठमाडौंको भूकटीमण्डपमै गर्ने तयारी गरेको छ । 'महाधिवेशन भूकटीमण्डपमै हुन्छ, यसका लागि यो हप्तामै बुकिङ गर्ने तयारी छ,' यसोजक पौखरेलले भने । यसअघि असोज १६ देखि रस्थापनाले भूकटीमण्डप, खुल्लामञ्च र राष्ट्रिय सभागृहमा १५औँ महाधिवेशन गरी गगन थापालाई सभापतिमा निर्वाचित गरिसकेको छ । यो कार्यसमितिले भोलि विहीवार सानेपामा शपथ लिनेछ । देवडा समूहको भने १५ कात्तिकमा जिल्ला अधिवेशन र चार मंसिरमा प्रदेश अधिवेशन गरेर २१ देखि २३ मंसिरमा केन्द्रीय महाधिवेशन गर्ने तालिका छ ।

एफडब्ल्यूसिएमएस...

अहिलेसम्म ट्रस्ट नेपाल ओभरसिज प्रालिका रविन गुरुङमात्र पकाउ परेकख । छन् ।
सोसमवार विभागले एक सूचना जारी गर्दै वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी कसुरमा पकाउ पुर्जी जारी भएकाहरुलाई ३५ दिनभित्र सम्पर्कमा आउन निर्देशन दिएको थियो । उक्त सूचना विभिन्न मूद्दामा न्यायाधिकरणबाट कानुनीरूपमा

हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना

कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७५/०३/०५ मा दर्ता कायम भएको
रोयल कलेज अफ म्यानेजमेन्ट प्रा.लि. (प्रा.लि.नं. १९२००५/०७४/०७५) लाई
खापरेजी लिक्विडेशनमा लैजाने कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६ बमोजिम
मिति २०८३/०७/१० गतेको बिशेष बैटकले निर्णय गरेकोले यस कम्पनीले
तिर्न बेहोर्नु पर्ने ऋण, धन, एवम् कोहि कसैको बाँकी बक्यौदा लेनदेन आदि
भ्रमा स-प्रमाण सहित हक दाबि गर्न यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५
दिन भित्र लिक्विडेटरको कार्यलय त्रिपुरेश्वरमा सम्पर्क राख्न हुन सम्बन्धित
सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

खारेजीकर्ता (लिक्विडेटर) श्री श्रवण कुमार श्रेष्ठ
इजाजत पत्र नं. ४०४, फोन नम्बर ९८५१२१०००४

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय

विशेष दर्ता खारेजी सम्बन्धी ३० दिने सूचना

यस कार्यालयमा मिति २०७४/०२/१२ मा दर्ता भएको प्रा. लि. नं. १६८७८० को **क्वेर दूर एण्ड ट्राभल प्राइमेट लिमिटेड** नामक कम्पनीले दफा १३६ क अनुसार विशेष दर्ता खारेजीमा कम्पनीले कसैसँग ऋण लिएको वा सो कम्पनीले कुनै तिर्नु भुगानुनु पर्ने दायित्व भए प्रमाण सहित हकदावीको लागि ३० दिनभित्र यस कार्यालयमा दावी गर्न आउनु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । तोकिएको म्यादभित्र हकदावी गर्न नआएमा उक्त कम्पनीको दर्ता नियमानुसार खारेज गरिनेछ ।

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय

विशेष दर्ता खारेजी सम्बन्धी ३० दिने सूचना

कुवेतमा रोजगार		कम्पनी - KAYNAN BENJO CO. FOR SNACKS		चलानी नं. ६०१२८०५२	
पुर्व सलपुर्षा मिति: २०२३/०६/३०		LT. NO. 349576			
क्र.सं.	कामदारको पद	समान संख्या	सफरिका संख्या	अन्य पद संख्या	अन्य पद संख्या
१.	Waiter	०	110	११०	११०
२.	COOK (N)	३	०	130	६८२८३

[illegible][illegible]

युस्टमा रोजगार प्रारंभिक भर्ती		कम्पनी : Sinopec Engineering- Abu Dhabi पुनः विज्ञापन मिति: २०२३/०५/१०		LT. No. 345514		घरानी व. ४०२५८५८७	
क्रि. सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त शिक्षण स्तर	अवधि	न्यूनतम उमेर	न्यूनतम शिक्षण स्तर	न्यूनतम अनुभव	न्यूनतम शैक्षणिक योग्यता
१.	Labour	सम्पूर्ण	०	150	०	1200	१०
२.	Scaffolder	५०	०	160	०	1600	६.६८.८२५

[illegible]

क्यूटेना रोजगारको अवसर		कम्पनी : DESERT BLOOMS GENERAL TRADING COMPANY								
पूर्व रसीदको फिरो : ३०३/०५/१०		LT. No. 33379					घरानो नं. ६०२९८८६८			
क्र. नं.	कामदारको पद	नाम र पदमा	नसिबको पदमा	सं. नं.	अन्य पदमा	अन्य पदमा	अन्य पदमा	अन्य पदमा	अन्य पदमा	अन्य पदमा
१.	Florist	२	2	150	३८.५५२					५५
२.	Helper	५	5	100	८६.०८५					५५

कम्पनी : KITTY PARK LADIES BEAUTY SALON COMPANY		LT. No. 349846					घरानो नं. ६०२९८८६८			
पूर्व रसीदको फिरो : ३०३/०५/१०		LT. No. 349846					घरानो नं. ६०२९८८६८			
क्र. नं.	कामदारको पद	नाम र पदमा	नसिबको पदमा	सं. नं.	अन्य पदमा	अन्य पदमा	अन्य पदमा	अन्य पदमा	अन्य पदमा	अन्य पदमा
१.	Nail Technician(Manicurist/pedicurist)	०	3	130	३८.५५२					५५
२.	Woman Hairdresser	०	3	200	८६.०८५					५५
३.	(Lady) Cleaners	०	3	100	८६.०८५					५५
४.	Manicurist/pedicurist	०	3	150	३८.५५२					५५

कम्पनी : PEAK LAB RESTAURANT COMPANY		LT. No. 349848					घरानो नं. ६०२९८८६८			
पूर्व रसीदको फिरो : ३०३/०५/१०		LT. No. 349848					घरानो नं. ६०२९८८६८			

1.	Barista	10	0	150	७३.६१२	क.वि. कुल्लुवर	६ वार्षिक	६ दिवस	क.वि. कुल्लुवर	७	१
कम्पनी : ELM Lounge Beauty for Ladies Beauty Salon Company पूरा सैलैब्री मिनि : २०८३/७०/७० LT. No. 349844 पलानी नं. ६०२६२८६२९											
क्रि. नं.	कामदारको पद	मान्य संख्या		मासिक तलब		अर्जित छुट्टी	प्रशिक्षण काल	दायित्व काल	कर्मिक विधि	समाय सुविधा	बारे सुविधा
		पुरुष	महिला	KD	नं.रु.	६ वार्षिक	६ वार्षिक	६ वार्षिक	६ वार्षिक	६ वार्षिक	६ वार्षिक
1.	Hair Dress/Hair Stylist	0	3	150	७३.६१२						
2.	MANICURIST/NAIL TECHNICIAN	0	3	150	७३.६१२						
3.	MANICURE/PEDICURE	0	4	150	७३.६१२						
4.	Cleaner I	0	2	120	५८.८८८						
कम्पनी : BARARI COMPANY FOR GARDEN COORDINATION AND MAINTENANCE पूरा सैलैब्री मिनि : २०८३/७०/७० LT. No. 349843 पलानी नं. ६०२६२८६२९											
क्रि. नं.	कामदारको पद	मान्य संख्या		मासिक तलब		अर्जित छुट्टी	प्रशिक्षण काल	दायित्व काल	कर्मिक विधि	समाय सुविधा	बारे सुविधा
		पुरुष	महिला	KD	नं.रु.	६ वार्षिक	६ वार्षिक	६ वार्षिक	६ वार्षिक	६ वार्षिक	६ वार्षिक
1.	Gardener	8	0	150	७३.६१२						

[illegible][illegible]

TIRUPATI H.R. SOLUTION (P) LTD
 Kathmandu-31 (New Baneshwor) KATHMANDU, Nepal, Tel: +95433443, 9551183897
 Email: tirupathisolution@gmail.com, Web: www.tirupati.hr.com.np

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

यात्रा रोकौं, सुरक्षित रहौं

मुलुकका उच्च पहाडी तथा हिमाली भूभागमा उत्पन्न हुन सक्ने मौसमी विपद्को जोखिमप्रति सजग गराउँदै अध्यागमन विभागले मंगलबार एक सूचना जारी गर्दै आगामी तीन दिनका लागि पदयात्रा अनुमति रोक्नेको छ । बंगालको खाडीमा विकसित भएको 'अर्नब' चक्रवातको प्रभावस्वरूप नेपालमा भोलि बिहीबारदेखि शनिबारसम्म भारी वर्षा, हावाहुरी, चट्याउड तथा उच्च पहाडी र हिमाली क्षेत्रमा भारी हिमपात र हिमपहिरोको पूर्वानुमान गरिएको कारण विभागले पदयात्राको अनुमति रोक्नेको हो ।

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको चेतावनीलाई आधार मान्दै कात्तिक १२, १३ र १४ गते उच्च हिमाली र पहाडी क्षेत्रमा भारी हिमपात, हिमआँधी तथा हिमपहिरोको उच्च जोखिम औल्याइएको छ । मौसमको यो प्रतिकूलता केवल एक सामान्य प्राकृतिक परिवर्तनमात्र नभई मानव जीवनका लागि प्रत्यक्ष खतराको घण्टी हो । त्यसैले यस्ता संवेदनशील समयमा अपनाइने सतर्कता र सावधानीले ठूला मानवीय क्षति टार्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ ।

अध्यागमन विभागले उक्त तीन दिनको अवधिमा उच्च पहाडी तथा हिमाली क्षेत्रका निषेधित स्थानमा पदयात्राका लागि अनुमतिपत्र जारी नगरिने स्पष्ट पारेको छ । साथै, यसअघि नै पदयात्रा क्षेत्रभित्र प्रवेश गरिसकेका पर्यटकहरूलाई जथाभावी नहिँडी सुरक्षित स्थान वा आश्रयस्थलमामात्र बस्न अनुरोध गरिएको छ । ट्रेकिङ एजेन्सी, पदयात्री, पथप्रदर्शक तथा सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरूले यस सूचनालाई गम्भीरतापूर्वक लिँदै कडा रूपमा पालना गर्नु अहिलेको अपरिहार्य आवश्यकता हो ।

यसै सन्दर्भमा, नेपाल प्रहरीलेसमेत देशैभरका नागरिकलाई उच्च पहाडी तथा हिमाली क्षेत्रमा यात्रा नगर्न, अत्यावश्यक कामबाहेक लामो वा जोमिखुक्त यात्रा नगर्न तथा नदी र खोलाका किनार एवं बाढीको जोखिमयुक्त क्षेत्रमा नबस्न गरेको अप्राह्द अत्यन्त समयोचित छ । नेपालको भौगोलिक बनावट जटिल भएकाले मौसमी प्रणालीमा जरा गाड्ने सानो फेरबदलले पनि ठूलो विपद् निम्त्याउन सक्छ । विगतका अनुभवहरूले पनि देखाएका छन् कि पूर्वसूचनालाई बेवास्ता गर्दा कतिपयले अकालमै ज्यान गुमाउनुपरेको छ । तसर्थ, प्रहरीको यो अपिललाई हरेक नागरिकले व्यक्तितगत सुरक्षाको कवचका रूपमा बुझ्नुपर्छ ।

प्राकृतिक विपद्बाट बच्नका लागि नागरिक स्तरबाट पनि उच्च सतर्कता अपनाउनु उत्तिकै जरुरी छ । सबैले मौसम पूर्वानुमान महाशाखाका नियमित बुलेटिनहरू तथा आधिकारिक निकायबाट आउने पूर्वसूचनाहरूलाई निरन्तर पछ्याउनुपर्छ । यदि कुनै पनि किसिमको विपद्को जोखिम महसुस भएमा वा संकेत देखिएमा तुरुन्तै सुरक्षित स्थानतर्फ प्रस्थान गर्नु बुद्धिमत्ता हुन्छ । सरकार र सम्बन्धित निकायले जारी गरेका निर्देशनहरूलाई पालना गर्नु भनेको कानुनको मात्र पालना होइन, यो आफ्नै र आफन्तको अमूल्य जीवनको रक्षा गर्नु हो ।

अन्ततः प्रकृतिसँगको संघर्षमा सधै सावधानी र विवेकको जित हुन्छ । मौसममा सुधार नआएसम्म र विपद्को जोखिम टरेको आधिकारिक सूचना जारी नभएसम्म हिमाली तथा उच्च पहाडी क्षेत्रको यात्रा पूर्णरूपमा स्थगित गर्नु नै सबैको हितमा छ । सरकार, सुरक्षा निकाय, स्थानीय प्रशासन, पर्यटन व्यवसायी र आमनागरिकबीचको सुदृढ समन्वय र आपसी सहकार्यबाट मात्र यस्ता सम्भावित विपद्जन्य दुर्घटनाहरूलाई न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ । सचेत नागरिक बनौं, सुरक्षित रहौं ।

श्रम सरोकार

सामाजिक सुरक्षा कोषबाट लिन सकिने लाभ

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरूको जीवन थप सुरक्षित होस् भनेर सामाजिक सुरक्षा कोषमा अनिवार्य आवद्ध हुनुपर्ने प्रावधान लागू गरिएको छ । यसका लागि उनीहरूलाई श्रम स्वीकृति लिँदा नै कोषमा आवद्ध गराइन्छ । वाध्यकारी भएकाले श्रम स्वीकृति लिने सबै कोषमा जोडिन्छन् तर यसका फाइदाहरू थाहा नपाउँदा अधिकांशले कोषमा नियमित रकम जम्मा गर्दैनन् । जसकारण अशक्तता, दुर्घटना, मृत्युजस्ता समस्या आइपर्दा पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित हुनुपर्ने अवस्था छ । श्रम स्वीकृति लिनेबेलाका मात्र नभई विदेशमा रहेकाहरूले पनि कोषमा आवद्ध हुन सक्छन् ।

के-के छन फाइदा ?

योगदान रकमबाट उनीहरूले दुर्घटना तथा अशक्तता सुविधा तथा वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा सहभागी हुन पाउँछन् । यदि यस्ता श्रमिकको मृत्यु भएको अवस्थामा आश्रित परिवारलाई पनि कोषले सुविधा उपलब्ध गराउँछ । योगदान रकमको ७.४८ प्रतिशत रकम दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना र आश्रित परिवार सुरक्षा योजनामा जम्मा हुन्छ । त्यस्तै वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा १३.८५ प्रतिशत रकम जम्मा हुने व्यवस्था छ ।

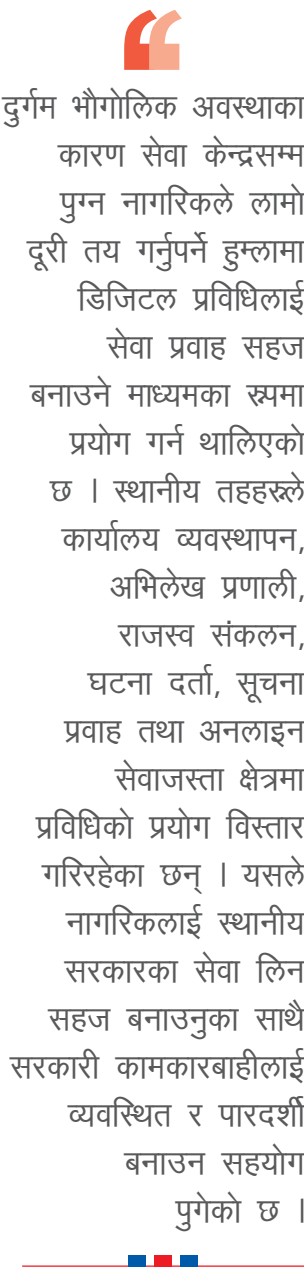
यो सुविधा पाउन घटना घटेको मितिभन्दा अधिको १२ महिनामा कम्तीमा नौ महिनाको योगदान रकम कोषमा जम्मा गरेको हुनुपर्ने प्रावधान छ । त्यस्तै, वृद्धावस्था सुरक्षा सुविधा प्राप्त गर्न भने योगदानकताले वैदेशिक रोजगारी अन्त्य गरी नेपाल फर्किएको हुनुपर्छ । कोषमा हरेक महिना न्यूनतम दुई हजार दुई रूपैयाँ जम्मा गर्नुपर्छ । एकैपटक सात महिना वा सोभन्दा बढीको रकम जम्मा गरे १० प्रतिशतसम्म छुट पाइन्छ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किदा पनि कोषमा आवद्ध हुनेले विभिन्न सुविधा पाउने व्यवस्था छ ।

योगदान रकम कसरी जम्मा गर्ने ?

रकम जम्मा गर्न कतै जानै पर्दैन । अनलाइन भुक्तानी च्यानल प्रयोगकर्ताहरूले सजिलै जम्मा गर्न सकिन्छ । कनेक्ट आईपिएस, खल्ली, इ-सेवा, फोन पेलगायतका भुक्तानी प्रणालीमार्फत नियमित योगदान गर्न सकिन्छ ।

■ हिरबहादुर शाही

दुर्गम भौगोलिक अवस्थाका कारण सेवा केन्द्रसम्म पुग्न नागरिकले लामो दूरी तय गर्नुपर्ने हुम्लामा डिजिटल प्रविधिलाई सेवा प्रवाह सहज बनाउने माध्यमका रूपमा प्रयोग गर्न थालिएको छ । स्थानीय तहहरूले कार्यालय व्यवस्थापन, अभिलेख प्रणाली, राजस्व संकलन, घटना दर्ता, सूचना प्रवाह तथा अनलाइन सेवाजस्ता क्षेत्रमा प्रविधिको प्रयोग विस्तार गरिरहेका छन् । यसले नागरिकलाई स्थानीय सरकारका सेवा लिन सहज बनाउनुका साथै सरकारी कामकारबाहीलाई व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउन सहयोग पुगेको छ ।

यसै घटस्थापनाको दिउँसो अदानचुली गाउँपालिकाको श्रृीनगरमा व्यवसायी तिलकबहादुर शाहीको पसलमा क्युआर कोडमार्फत सरसामानको भुक्तानी गर्ने ग्राहकको बाक्लै भीड थियो । केही वर्षअघिसम्म नगदबनाको कारोबार कल्पना गर्न पनि कठिन थियो । रकम अभाव हुँदा सामान उधारो दिने वा विश्वासकै आधारमा कारोबार चलाउने प्रचलन थियो तर अहिले स्मार्टफोन र इन्टरनेटको पहुँचले त्यही दृश्य पूर्णरूपमा बदलिको छ ।

व्यवसायी शाहीका अनुसार डिजिटल सञ्जालले व्यापारलाई निकै सहज, सुरक्षित र पारदर्शी बनाएको छ । पहिले अधिकांश कारोवार नगद, उधारो वा कहिलेकाहीँ सामान साटासाट गरेर हुन्थ्यो । उधारो रकम लिन चैक लिनुपर्थ्यो । चेकमा हस्ताक्षर नमिल्ने, विवरण फरक पर्ने वा अन्य प्राविधिक समस्याले धेरै भ्रष्मट बेहोर्नुपर्थ्यो । पहिले उधारो विवरण कागजमा राखिन्थ्यो, अहिले भने मोबाइलमै नोट बनाएर सम्पूर्ण हिसाव सुरक्षित राख्न सकिन्छ ।

तिलबहादुरका अधिकांश ग्राहकले क्युआर कोडबाटै भुक्तानी गर्छन् । उधारो रकम लिनुपरे पनि क्युआर कोड मेसेन्जर वा ह्वाट्सएप्मार्फत पठाइदियो भने पैसा सीधै बैंक खातामा आइपुग्छ । भुक्तानी भएको जानकारी तुरुन्तै मोबाइलमा सन्देशमार्फत प्राप्त हुन्छ । डिजिटल कारोवारले नगद बोक्नुपर्ने जोखिम घटाएको व्यवसायी र ग्राहक दुवै खुसी छन् ।

हिमाली भौगोलिक विकटताका कारण सडक पूर्वाधारको विस्तार अझै चुनौतीपूर्ण रहेको हुम्लामा डिजिटल सञ्जालले भने विकासको नयाँ ढोका खोलेको छ । हुम्ली जनजीवनमा क्युआर भुक्तानी, मोबाइल बैंकिङ, अनलाइन कारोवार र सामाजिक सञ्जालको प्रयोग सामान्य बन्दै गएको छ । सडकको पहुँच सीमित रहे पनि इन्टरनेटको पहुँचले स्थानीयको दैनिकी, व्यापार र आर्थिक गतिविधिलाई नयाँ गति दिएको छ ।

संघीयतापछि तीव्र विकास

दशकौंसम्म नेपालको सबैभन्दा दुर्गम जिल्लामध्ये एकका रूपमा परिचित हुम्ला अन्ततः २०८२ असार २२ गते खार्पुनाथ गाउँपालिका-५ स्थित चुवाखोलामा बेली पुल निर्माण भएसँगै राष्ट्रिय सडक सञ्जालसँग औपचारिकरूपमा

जोडियो । यद्यपि हुम्लालाई राष्ट्रिय सडक सञ्जालसँग जोड्ने योजना सन् १९९७ मा तयार भए पनि यसको निर्माण कार्य सन् २००० मा मात्र सुरु भएको थियो । कठिन हिमाली भूगोल, प्राविधिक चुनौती र राज्यको प्राथमिकताको कमी जस्ता कारण करिव २५ वर्षपछि मात्रै यो परियोजनाले आंशिक पूर्णता पायो । चुवाखोलामाथि बेली पुल जडान भएपछि हुम्ला राष्ट्रिय सडक सञ्जालमा जोडिने नेपालको अन्तिम जिल्ला बन्यो तर सडक पुगुअघि नै डिजिटल सञ्जालले भने हुम्लालाई देश र विश्वसँग जोडिसकेको थियो ।

आज हुम्लाका दुर्गम गाउँहरूमा इन्टरनेट, मोबाइल बैंकिङ, क्युआर भुक्तानी र अनलाइन सेवाहरू सहज बन्दै गएका छन् । केही वर्षअघिसम्म सामान्य प्रशासनिक काम, बैंकिङ सेवा वा सरकारी कागजातका लागि सदरमुकाम सिमकोट वा नेपालगञ्जसम्म पुगनुपर्ने बाध्यता थियो । अहिले त्यस्ता धेरै सेवा मोबाइल फोन र इन्टरनेटमार्फत नै उपलब्ध हुन थालेका छन् । डिजिटल क्षेत्रमा आएको रूपान्तरणले स्थानीय नागरिकको समय, श्रम र खर्च तीनै पक्षमा उल्लेखनीय वचत गरेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण र वर्ल्डलिक कम्युनिकेसनसीबीच ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोषअन्तर्गत सम्मौता भएपछि जिल्लामा इन्टरनेट सेवा विस्तारको नयाँ चरण सुरु भयो । यसअघि अधिकांश स्थानमा भरपर्दो मोबाइल नेटवर्कसमेत उपलब्ध थिएन । सम्मौताअनुसार कर्णालीका हिमाली जिल्लामा इन्टरनेट सेवा विस्तारका लागि करिव २० करोड ७९ लाख रूपैयाँबराबरको परियोजना सञ्चालन गरिएको थियो । त्यसमध्ये करिव पाँच करोड २० लाख रूपैयाँ खर्चेर हुम्लाका सरकारी विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था तथा स्थानीय तहका कार्यालयमा इन्टरनेट सेवा जडान गरिएको थियो । यसले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाउने आधार तयार गर्‍यो ।

नेपाल टेलिकमले २०७६ सालदेखि सुरु गरेको फोरजी विस्तार परियोजनाअन्तर्गत २०८१ सालमा सिमकोटमा एफाटिएचसहित सेवा विस्तार गरियो । यो सेवा हुम्ला राष्ट्रिय सडक सञ्जालसँग औपचारि करूपमा जोडिनुभन्दा करिव एक वर्षअघि नै सञ्चालनमा आएको थियो । हाल जिल्लाका सातवटै स्थानीय तहमा फोरजी सेवा विस्तार भइसकेको छ । समुद्री सतहबाट करिव चार हजार ६०० मिटर उचाइमा रहेको दुर्गम लिमी उपत्यकासम्म फोरजी टावर स्थापना गरी मोबाइल सेवा विस्तार गरिएको छ । यसले नेपालकै विकट हिमाली वस्तीहरूमा पनि डिजिटल पहुँच सम्भव भएको सन्देश दिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार हुम्लाको कूल ५५ हजार ३९४ जनसंख्यामध्ये नियमितरूपमा इन्टरनेट प्रयोग गर्नेको संख्या ३९७ मात्र रहेको उल्लेख गरिएको थियो तर पछिल्ला केही वर्षमा स्मार्टफोनको प्रयोग, मोबाइल नेटवर्कको विस्तार, अनलाइन शिक्षा, डिजिटल बैंकिङ र सरकारी सेवाको डिजिटलीकरणसँगै इन्टरनेट प्रयोगकर्ता उल्लेखनीयरूपमा बढेका छन् । हाल हुम्लाका सबै स्थानीय तहमा मोबाइल नेटवर्क विस्तार भइसकेको छ भने विभिन्न इन्टरनेट सेवा प्रदायकहरूले पनि सेवा विस्तार गरेका छन् ।

उधारो प्रणालीमा कमी

डिजिटल पहुँच विस्तार हुनुअघि अधिकांश आर्थिक कारोवार नगद, चेक वा विश्वासका आधारमा हुने उधारो प्रणालीमै सीमित थिए । सामाजिक सुरक्षाभत्ता बुझ्नु, बैंक खातामा रकम जम्मा गर्न वा फ्रिक्न नागरिकले घण्टौ पैदल यात्रा गरेर सदरमुकामस्थित बैंक शाखासम्म पुगनुपर्ने बाध्यता थियो । कमजोर सडक, सीमित सञ्चार सुविधा र दुर्गम भौगोलिक अवस्थाले सामान्य बैंकिङ सेवासमेत नागरिकका लागि खर्चिलो र भ्रष्मटिलो बनाएको थियो ।

संघीयता कार्यान्वयनसँगै डिजिटल पूर्वाधार विस्तार भएपछि हुम्लाको वित्तीय क्षेत्रमा उल्लेखनीय परिवर्तन देखिन थालेको छ । मोबाइल नेटवर्क र इन्टरनेट सेवाको पहुँच बढेसँगै मोबाइल बैंकिङ, क्युआर भुक्तानी, कनेक्ट-आईपिएस, डिजिटल वॉलेट र अनलाइन बैंकिङ सेवाको प्रयोग तीव्र रूपमा विस्तार भएको छ । अहिले स्थानीय बजारमा सामान खरिद-विक्री, विद्यालय शुल्क भुक्तानी, सरकारी राजस्व तिर्ने, लोकसेवा आयोगको आवेदन शुल्क बुझाउनेदेखि सामाजिक सुरक्षाभत्ता प्राप्त गर्नेसम्मका अधिकांश काम डिजिटल माध्यमबाट हुन थालेका छन् ।

डिजिटल प्रविधिको विस्तारले बैंकिङ सेवालाई नागरिकको घरदैलौमै पुर्‍याएको अनुभव बैंकिङ क्षेत्रका प्रतिनिधिहरू सुनाउँछन् । अहिले अधिकांश नागरिकको बैंक खाता छ, धेरैले मोबाइल बैंकिङ प्रयोग गर्छन्, व्यापारीले व्यवसायिक बैंक खाता खोलेर कारोवार गरिरहेका छन्, गाउँपालिकाले सामाजिक सुरक्षाभत्ता बैंक खातामार्फत वितरण गर्न थालेपछि बैंकिङ प्रणालीप्रतिको पहुँच र विश्वास दुवै बढेको छ । ग्राहकले घरमै बसेर मोबाइल एप प्रयोग गरी बैंक खाता खोल्ने, डिम्याट तथा 'मेरो सेयर' खाता खोल्ने र आवश्यक प्रक्रिया पूरा गर्न सक्ने अवस्था बनेको छ । डिजिटल पहुँच विस्तारसँगै शाखारहित बैंकिङ सेवाले पनि ग्राहकलाई सहजता दिएको छ । दुर्गम भौगोलिक अवस्थाका कारण बैंक शाखा स्थापना गर्न कठिन हुने हुम्लाजस्ता जिल्लामा यस्ता सेवा केन्द्रले गाउँस्तरमै खाता खोल्ने, रकम जम्मा-फिक्ने तथा आधारभूत बैंकिङ सेवा उपलब्ध गराइरहेका छन् ।

शिक्षा र स्वास्थ्यमा डिजिटल फइको

हुम्लामा केही वर्षअघिसम्म शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा भौगोलिक विकटताका कारण अत्यन्तै चुनौतीपूर्ण मानिन्थ्यो । विद्यालयमा समयमै पाठचपुस्तक पुर्दैनथे, शिक्षक र विद्यार्थी सीमित शैक्षिक सामग्रीमै निर्भर रहन्थे । विशेषज्ञ चिकित्सकको अभावले सामान्य उपचारका लागि पनि सर्वसाधारणले नेपालगञ्ज, सुर्खेत वा काठमाडौंसम्म यात्रा गर्नुपर्ने अवस्था थियो तर पछिल्ला केही वर्षमा डिजिटल सञ्जालको विस्तारसँगै यी दुवै क्षेत्रमा उल्लेखनीय परिवर्तन देखिन थालेको छ ।

विश्वव्यापी कोभिड-१९ महामारीका बेला विद्यालयहरू लामो समय बन्द हुँदा परम्परागत शिक्षण प्रणाली अवरुद्ध भयो । त्यही समयमा इन्टरनेट पहुँच भएका विद्यालय र शिक्षकहरूले पहिलोपटक जुम, गुगल मिटलगायतका डिजिटल प्लेटफर्ममार्फत वैकल्पिक कक्षा सञ्चालन गर्न थाले । यसअघि कल्पनासमेत नगरिएको अनलाइन शिक्षण अभ्यासले विद्यार्थी र शिक्षकलाई नयाँ सिकाइ संस्कृतिसँग परिचित गरायो ।

महामारीपछि पनि डिजिटल प्रविधिको प्रयोग निरन्तर विस्तार हुँदै गएको छ । अहिले शिक्षक र विद्यार्थी अध्ययन-अध्यापनका लागि च्याटर्जिपटी क्लाउड एआई, गुगल जेमिनीलगायत कृत्रिम बुद्धिमत्तामा आधारित डिजिटल उपकरणको प्रयोग गर्न थालेका छन् । अध्ययन सामग्री खोज्ने, पाठ योजना तयार गर्ने, प्रस्तुतीकरण बनाउने तथा गृहकार्यका लागि आवश्यक सन्दर्भसामग्री संकलन गर्ने कार्य पहिलेको तुलनामा धेरै सहज बनेको छ । विद्यार्थीले लोकसेवा आयोग, छात्रवृत्ति तथा अन्य शैक्षिक आवेदनहरू अनलाइनमार्फत भर्न थालेका छन् । पहिले सामान्य आवेदन दिन पनि जिल्ला सदरमुकाम पुगनुपर्ने, समय र खर्च व्यहोर्नुपर्ने बाध्यता थियो । अहिले अधिकांश सेवा डिजिटल माध्यमबाट उपलब्ध हुन थालेपछि विद्यार्थीको समय र आर्थिक भार दुवै घटेको छ ।

केही वर्षअघिसम्म शिक्षकहरूले तलब बुझ्न, सञ्चय कोष तथा नागरिक लगानी कोषसम्बन्धी प्रक्रिया पूरा गर्न जिल्ला सदरमुकामस्थित बैंकसम्म पुगनुपर्ने अवस्था थियो । अहिले तलब-भत्ता सीधै बैंक खातामा जम्मा हुने व्यवस्था भएपछि ती भ्रष्मट हटेका छन् । पहिले विद्यार्थीको सम्पूर्ण विवरण हस्तालिखित रजिस्टरमा राखिन्थ्यो, लाब्धांकपत्र, परिचयपत्रलगायत सबै कागजी प्रक्रियाबाट तयार हुन्थे । अहिले इएमआईएस प्रणालीमार्फत विद्यार्थीको अभिलेख व्यवस्थापन, विवरण अद्यावधिक तथा प्रतिवेदन तयार गर्न सहज भएको छ । बालशिक्षाका विद्यार्थीका लागि स्मार्ट बोर्ड प्रयोग गरेर भिडियो सामग्रीमार्फत शिक्षण गरिन्छ ।

टेलिमेडिसिनबाट बिरामी चेकजाँच

भौगोलिकरूपमा विकट हुम्लामा विशेषज्ञ चिकित्सकको अभाव त हुने नै भयो । सामान्य उपचारका लागिसमेत विरामीले दिनौंको यात्रा गर्नुपर्ने अवस्था थियो । जटिल रोगको उपचारका लागि सुर्खेत, नेपालगञ्ज वा काठमाडौं पुगनुपर्ने बाध्यताले धेरै परिवार आर्थिक र मानसिकरूपमा प्रभावित हुने गरेका थिए । अहिले जिल्ला अस्पताल हुम्लाबाट विशेषज्ञ चिकित्सकसहितको टेलिमेडिसिन सेवा सञ्चालन भइरहेको छ । यसले जिल्लामै बसेर विशेषज्ञ चिकित्सकको परामर्श प्राप्त गर्ने अवसर सिर्जना गरेको छ ।

विशेषज्ञ चिकित्सकसहितको टेलिमेडिसिन सेवा जिल्ला अस्पतालमा उपलब्ध भए पनि अन्य स्वास्थ्य संस्थाले टेलिफोन र भिडियो कलमार्फत चिकित्सकीय परामर्श प्रदान गरिरहेका छन् । विशेषज्ञ चिकित्सक तत्काल उपलब्ध नभएका अवस्थामा पनि डिजिटल माध्यमबाट चिकित्सकसँग परामर्श लिन सकिने व्यवस्था भएकाले विरामीले छिटो उपचार सेवा पाउन थालेका छन् ।

फेरियो सेवाप्रवाह शैली

संघीयताअघि नागरिकता सिफारिस, जन्मदर्ता, मृत्युदर्ता, विवाह दर्ता, बसाईसराइ, सामाजिक सुरक्षाभत्ता तथा अन्य प्रशासनिक सेवाका लागि सेवाग्राहीले दिनौ लगाएर जिल्ला सदरमुकाम पुगनुपर्ने अवस्था थियो । अहिले यस्ता अधिकांश सेवा स्थानीय तहका वडा कार्यालयवाटै डिजिटल प्रणालीमार्फत उपलब्ध हुन थालेका छन् । सामाजिक सुरक्षाभत्ता वितरण प्रणालीमा पनि डिजिटल प्रविधिको प्रयोग प्रभावकारी बनेको छ । लाभग्राहीको विवरण डिजिटल प्रणालीमा अद्यावधिक गरी रकम सीधै बैंक खातामा पठाउने व्यवस्था भएपछि भुक्तानी प्रक्रिया थप पारदर्शी बनेको छ । व्यक्तिगत घटना दर्ता पनि अब पूर्ण डिजिटल अभिलेखीकरण गरिएको छ । यसले अभिलेख हराउने, दोहोरिने वा विवरण खोज्न कठिन हुने समस्या हटाएको छ ।

छर्यालका अनुसार गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयका सूचना अहिले सामाजिक सञ्जाल र डिजिटल माध्यममार्फत सार्वजनिक गरिने भएकाले नागरिकको सेवा वडा कार्यालयवाटै उपलब्ध हुन थालेपछि नागरिकको समय र खर्च दुवै बचत भएको छ । पहिले एउटा सिफारिस बनाउन पनि सदरमुकाम पुगनुपर्थ्यो । अहिले आवश्यक विवरण कम्प्युटरमै उपलब्ध हुन्छ, धेरै कागजात बोकेर हिँड्नुपर्ने भ्रष्मट हटेको छ ।

‘डिजिटल कर्णाली’को अवधारणादेखि

स्मार्ट सिटीसठम

‘डिजिटल कर्णाली’, ई-गभर्नेन्स, डिजिटल शिक्षा तथा स्मार्ट सिटीजस्ता कार्यक्रममार्फत कर्णाली प्रदेशलाई प्रविधिमैत्री बनाउने नीति अवलम्बन गरिए पनि यसको प्रभाव हुम्लामा अपेक्षाअनुसार पुग्न भने अझै बाँकी रहेको देखिन्छ । प्रदेश सरकारले हरेक आर्थिक वर्ष सूचना तथा सञ्चार प्रविधिसम्बन्धी कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गर्दै आएको छ । भौतिक पूर्वाधारजस्ता व्यापक शीर्षकभित्र समेटिएकाले डिजिटल पूर्वाधारका लागि गरिएको वास्तविक लगानीको स्पष्ट चित्र प्राप्त गर्न कठिन छ । प्रदेश सरकारले २०७४ पुसमा कर्णालीलाई पूर्ण डिजिटल प्रदेश बनाउने निर्णय गर्दै तत्कालीन उपसचिव भक्तबहादुर कार्कीको संयोजकत्वमा आठ सदस्यीय अध्ययन समिति गठन गरेको थियो । समितिले २०७४ चैतमा प्रतिवेदन बुझाएको थियो । आव २०७५/७६ देखि ‘डिजिटल कर्णाली’ प्रदेश सरकारको प्रमुख नीतिगत प्राथमिकतामध्ये एकका रूपमा समावेश भए पनि अझै यसको विस्तृत गुरुयोजना अन्तिम रूप लिन सकेको छैन । डिजिटल क्षेत्रमा पहिलोपटक स्पष्ट बजेट शीर्षक आव २०८१/८२ मा देखिन्छ । यस वर्ष ‘मुख्यमन्त्री डिजिटल शिक्षा कार्यक्रम’ का लागि १० करोड रूपैयाँ विनियोजन गरिएको थियो । त्यसपछि, आव २०८२/८३ मा ‘मुख्यमन्त्री डिजिटल शिक्षा तथा नमूना विद्यालय कार्यक्रम’ का लागि १४ करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरियो ।

डिजिटलाइजेसनमा स्थानीय सरकार

हुम्लाका स्थानीय तहहरूले पनि सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकतामा राख्न थालेका छन् । डिजिटल सञ्जालको पहुँच विस्तार भएपछि स्थानीय तहहरूले अनलाइन अभिलेख व्यवस्थापन, डिजिटल घटना दर्ता, सामाजिक सुरक्षाभत्ता वितरण, राजस्व व्यवस्थापन तथा सूचना प्रवाहलाई क्रमशः डिजिटल प्रणालीमा रूपान्तरण गरेका छन् । पछिल्लो समय खार्पुनाथ गाउँपालिकाले ‘स्मार्ट गाउँपालिका’ अवधारणा अघि सार्दै हुम्लामै डिजिटल रूपान्तरणको नयाँ अभ्यास सुरु गरेको छ ।

आव २०८३/८४ का लागि हुम्लाका सातवटै स्थानीय तहले कूल तीन अर्व २१ करोड ३५ लाख १४ हजार रूपैयाँबराबरको बजेट सार्वजनिक गरेका छन् । अधिकांश स्थानीय तहले शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पूर्वाधार तथा सुशासनलाई प्राथमिकतामा राखेका छन् भने खार्पुनाथ गाउँपालिकाले पहिलोपटक ‘स्मार्ट गाउँपालिका’ कार्यक्रमलाई बजेटमै समावेश गरेको छ ।

कर्णाली प्रदेश सरकारको विशेष अनुदानअन्तर्गत सञ्चालन हुन लागेको यो कार्यक्रम जिल्लामै पहिलो व्यवस्थित डिजिटल स्थानीय शासनको अभ्यासका रूपमा हेरिएको छ । गाउँपालिकाले चालु आवमा कार्यक्रमका लागि २४ लाख १९ हजार रूपैयाँ विनियोजन गरेको छ भने बाँकी रकम कर्णाली प्रदेश सरकारको विशेष अनुदानबाट व्यवस्थापन गरिने जनाइएको छ । यसका लागि सात वटा स्मार्ट इन्टरएक्टिभ बोर्ड खरिदका लागि १६ लाख ५० हजार रूपैयाँ, विद्यालय तथा सार्वजनिक संस्थामा जडान गरिने सिसिटीभी प्रणालीका लागि तीन लाख ७५ हजार रूपैयाँ, वायरलेस इन्टरनेट सेवा विस्तारका लागि तीन लाख रूपैयाँ, ई-लर्निङ सफ्टवेयर सदस्यताका लागि ५० हजार रूपैयाँ तथा डेटा भण्डारणका लागि सभर खरिदमा ३३ हजार रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । परियोजनाको प्रारम्भिक लागत २४ लाख १९ हजार रूपैयाँ रहेको छ ।

गाउँमा डिजिटल पूर्वाधार विस्तारले शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन तथा स्थानीय शासनलाई आधुनिक बनाउनुका साथै विपद् व्यवस्थापन, सूचना आदानप्रदान तथा स्थानीय उत्पादनलाई डिजिटल बजारसँग जोड्न पनि सहयोग पुगेको छ । हुम्लाका सातवटै स्थानीय तह र कर्णाली प्रदेश सरकारले स्थानीय आवश्यकता र भौगोलिक अवस्थाअनुसार डिजिटलाइजेसनलाई प्राथमिकतामा राख्दै आएका छन् ।

दुर्गम भौगोलिक अवस्थाका कारण सेवा केन्द्रसम्म पुग्न नागरिकले लामो दूरी तय गर्नुपर्ने हुम्लामा डिजिटल प्रविधिलाई सेवा प्रवाह सहज बनाउने माध्यमका रूपमा प्रयोग गर्न थालिएको छ । स्थानीय तहहरूले कार्यालय व्यवस्थापन, अभिलेख प्रणाली, राजस्व संकलन, घटना दर्ता, सूचना प्रवाह तथा अनलाइन सेवाजस्ता क्षेत्रमा प्रविधिको प्रयोग विस्तार गरिरहेका छन् । यसले नागरिकलाई स्थानीय सरकारका सेवा लिन सहज बनाउनुका साथै सरकारी कामकारवाहीलाई व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउन सहयोग पुगेको छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारबाट पनि हुम्लासहित कर्णालीका दुर्गम क्षेत्रमा डिजिटल पूर्वाधार विस्तार र प्रविधिमा पहुँच बढाउने प्रयास भइरहेका छन् । इन्टरनेट तथा सञ्चार सञ्जालको विस्तारसँगै शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, प्रशासन र सार्वजनिक सेवामा डिजिटल प्रविधिको प्रयोगको आधार तयार भएको छ । स्थानीय आवश्यकता पहिचान गरेर आवश्यक यत्नो लगानीले दुर्गम भूगोललाई प्रविधिसँग जोड्नेमात्र नभई राज्यका सेवा नागरिकको घरदैलौसम्म पुर्‍याउने सघीयताको उद्देश्यलाई समेत बलियो बनाउँदै गएको छ ।

(लेखक हुम्ला प्रालि नामक स्टार्टअपका संस्थापक हुन्)

सूचना !

सूचना !!

सूचना !!!

उपरोक्त सम्बन्धमा यस सिद्धार्थ फर्मास्यूटिकल्स प्रा. लि. भैरहवाबाट उत्पादित औषधीहरूको आ.ब. ८३/०८४ को लागि बजार दर रेट तथा बिक्री मुल्य निर्धारण गरी यो दर रेट राष्ट्रियस्तरको राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गरिएको छ । यदि उक्त औषधीहरू कुनै संघसंस्था वा नेपाल सरकार अन्तर्गतका कार्यलयहरूले खरिद गर्नुपरेमा यस उद्योगको आधिकारीक बिक्रेता **श्री बंगलामुखी मेडिसीन सप्लायर्स प्रा. लि.** भक्तपुरबाट, खरिद गर्न सक्नुहुनेछ भनी यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

S.N.	Product Name	Dosage/Forms	Strength	Sales Rate Per Unit	MRP
1	Acetylsalicylic acid (aspirin)	Tablet	75mg	1.14	1.200
2	Adrenaline (epinephrine)	Injection	1mgin 1ml	20.52	21.600
3	Albendazole	Chewable Tablets	400mg	9.50	10.000
4	Aluminium hydroxide gel+ Magnesium hydroxide	Tablet	250mg+ 250mg	2.38	2.500
5	Amitriptyline	Tablet	10mg	2.38	2.500
6	Amitriptyline	Tablet	25mg	3.33	3.500
7	Amlodipine	Tablet	5mg	4.75	5.000
8	Amoxicillin	Oral Tablet	500mg	7.60	8.000
9	Amoxicillin	Powder for oral Suspension	125mg	118.75	125.000
10	Amoxicillin	Dispersible Tablets	125mg	2.85	3.000
11	Amoxicillin	Tablet	250mg	4.75	5.000
12	Ampicillin	Powder for IV/IM Injection	250mgvial	24.25	25.530
14	Atropine	Injection	0.6mgin 1 ml ampoule	10.46	11.008
15	Azithromycin	Tablets	250mg	16.58	17.450
18	Calamine	Lotion	15% w/v,30ml	71.25	75.000
19	Calcium gluconate	Injection	1gm per 10ml	37.44	39.408
20	Carbamazepine	Tablets	100mg	1.43	1.500
21	Carbamazepine	Tablets	200mg	2.66	2.800
22	Carbamazepine	Oral Liquid	100mg/5ml	33.52	35.280
23	Cefixime	Tablets	200mg	19.00	20.000
24	Ceftriaxone	Dry powder for dilution injection	1gm/vial	85.50	90.000
25	Ceftriaxone	Dry powder for dilution injection	250mg/vial	45.60	48.000
26	Cetirizine	Tablet	10mg	3.80	4.000
27	Cetirizine	syrup	5mg/5ml	52.25	55.000
28	Charcoal, activated	Powder in sachet	10mg	47.50	50.000
29	Chlorhexidine (CHX)	Solution	Solution, 0.2% oral 50ml	94.05	99.000
30	Chloroquine (CQ)	Tablet	150mg	9.03	9.500
31	Ciprofloxacin	Tablets	250mg	6.65	7.000
32	Ciprofloxacin	Tablets	500mg	7.60	8.000
33	Ciprofloxacin	Eye/Ear Drops	0.3%w/v5ml	28.50	30.000
34	Ciprofloxacin	Eye ointment	0.3% 5gm	23.75	25.000
35	Ciprofloxacin	Injection	200mg/ 100ml	82.65	87.000
36	Clotrimazole	Skin Cream	1%,25gm	76.00	80.000
37	Clotrimazole	Vaginal Tablets	100mg	10.45	11.000
38	Clotrimazole	Mouth paint	1%w/v	123.50	130.000
39	Cloveoil	Liquid	5ml	33.25	35.000
40	Cloxacillin	Capsules	500mg	12.35	13.000
41	Cloxacillin	Liquid	500MG	123.50	130.000
43	Cotrimoxazole (Sulphamethoxazole and /trimethoprime 5:1)	Tablets	400mg+80mg	3.33	3.500
44	Cotrimoxazole (Sulphamethoxazole and /trimethoprime 5:1)	Tablets	800mg+ 160mg	7.60	8.000
46	Dexamethasone	Injection	4mgin 1 ml vial	10.68	11.240
46	Dextrose (glucose)	Infusion	5%-500ml	42.75	45.000
47	Dextrose (glucose)	Solution	25%-50ml	40.85	43.000
48	Diazepam	Injection	2ml amp (Smg/ ml)	33.25	35.000
49	Diazepam	Tablet	50mg	4.75	5.000
50	Diclofenac sodium	Tablet	5mg	2.66	2.800
51	Diclofenac sodium	Injection	3ml ampoule (25mg/ml)	28.50	30.000
52	Doxycycline	Capsule	100mg	6.65	7.000
54	Fluconazole	Capsule	150mg	22.80	24.000
55	Fluoxetine	Capsule	20mg	5.89	6.200
56	Folicacid	Tablets	5mg	2.85	3.000

S.N.	Product Name	Dosage/Forms	Strength	Sales Rate Per Unit	MRP
57	Gentamicin	Injection	(40mg/ml)/2ml	18.81	19.800
58	Gentian Violet	Aqueous solution	0	33.25	35.000
59	Glimepiride	Tablet	1mg	5.04	5.300
61	Hydrocortisone	Powder for Injection	100mg in vial	118.56	124.800
62	Hyoscine butylbromide	Injection	20mg/ml	31.35	33.000
63	Ibuprofene	Tablet	200mg	2.85	3.000
64	Levonorgestrel (LNG)	Tablet	Implant (2 rods, 75mg each)	76.00	80.000
65	Lignocaine	Injection	2%invial	43.70	46.000
66	Lignocaine with adrenaline 1:10,000	Injection	2%plus Adrenalin 1:10,000	3.42	3.600
67	Losartan	Tablets	25mg	4.18	4.400
68	Losartan	Tablets	50mg	7.22	7.600
70	Metformin	Tablets	500mg	1.90	2.000
71	Metformin	Tablets	1000mg	5.94	6.250
72	Methyldopa	Tablets	250mg	19.00	20.000
73	Metoclopramide	Solution	5mg/ml	38.00	40.000
74	Metoclopramide	Injection	5mg/ml in 2 ml ampoule	10.45	11.000
75	Metronidazole	Tablets	200mg	2.38	2.500
76	Metronidazole	Tablets	400mg	4.75	5.000
77	Metronidazole	Oral Liquid	200mg/ml	52.25	55.000
78	Mifepristone	tablet	200mg Combipack (1 tab mifepristone- 200mg and 1 tab misoprostol is 200 mcg)	129.96	136.800
79	Misoprostol	Tablets	200mcg	35.63	37.500
80	Neomycin	Ointment	2% w/W 10G	72.20	76.000
81	Nitrofurantion	Tablet	100mg	8.08	8.500
84	Oxymetazoline	Nasal drops	0.025%, 10ml	71.25	75.000
85	Oxymetazoline	Nasal drops	0.05%10ml	109.25	115.000
86	Paracetamol	Injection	150mg/ml in 2ml	14.25	15.000
87	Paracetamol	Tablet	500mg	0.95	1.000
88	Permethrin	Cream	5%w/v	114.00	120.000
89	Pheniramine	Injection	22.75mg/ml 2ml	9.50	10.000
90	Phenobarbital	Tablet	30mg	2.85	3.000
91	Pralidoxim sodium	Injection	500mg,20ml	180.50	190.000
92	Prednisolone	Tablets	5mg	2.38	2.500
93	Prednisolone	Tablets	10mg	4.75	5.000
94	Primaquine	Tablets	7.5mg	1.90	2.000
95	Pyridoxine	Tablets	10mg	1.90	2.000
96	Ranitidine	Tablets	150mg	1.90	2.000
97	Ranitidine	Injection	25mg/ml in 2 ml ampoule	8.55	9.000
98	Ringer’s Lactate (RL)	Injectable solution	500ml	52.25	55.000
99	Risperid one	Tablets	1mg	4.75	5.000
101	Salbutamol	Solution	1mg/ml or 15 ml	9.74	10.256
102	Salbutamol	MDI	100mcg	232.75	245.000
103	Tetanus diphtheria (TD) Boster Dose	Injection	0.5ml	19.82	20.860
104	Tetanus Toxoid (TT)	Injection	0.5ml	19.82	20.860
105	Tetracycline	Eye ointment	0	23.75	25.000
106	Tinidazole	Tablets	500mg	4.75	5.000
107	Vitamin A	Capsule	50,000IU	13.89	14.620
108	Vitamin B complex	Tablet	Thiamine10mgriboflavin 10mgpyridoxi	2.85	3.000
109	Vitamin K1	Injection	1mg/0.5ml	75.05	79.000
110	Zinc sulphate	Dispersible Tablets	10mg (IMNCI)	2.85	3.000

प्रभाव दैनिक

National Daily

अर्थ बजार

फूल खेती | बाडको घोराही उपमहानगरपालिका-१४, भिँगौरास्थित लोकेन्द्र रोकाभगरको वारीमा ढकमक्क फुलेका सयपत्री फूल । तस्विर: सुशीला ओली/रासस

भोटेकोशी बाढीबाट व्यावसाय र घरपरिवार गरी ७९ अर्बको क्षति

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- रसुवाको भोटेकोशी बाढीका कारण घरपरिवार र व्यवसाय/प्रतिष्ठानतर्फ रु ७९ अर्ब १७ करोड बराबरको क्षति भएको छ । राष्ट्रिय योजना आयोगले सार्वजनिक गरेको घरपरिवार तथा प्रतिष्ठानसँग सम्बन्धित सर्वेक्षणको प्रारम्भिक विवरणमा घरपरिवारतर्फ रु ६९ अर्ब ५७ करोड र व्यवसाय/प्रतिष्ठानतर्फ रु नौ अर्ब ६० करोड बराबरको क्षति भएको उल्लेख छ ।

सर्वेक्षणअनुसार आर्थिक क्षतिसम्बन्धी प्रारम्भिक विवरणमा घर भएको जग्गा (आफ्नै स्वामित्वको) अन्तर्गत ५४ दशमलव ६५ हेक्टर क्षेत्रफलमा क्षति पुगेको छ । जसमा घडेरीमा भएको क्षति रु १३ अर्ब २६ करोड र घर निर्माण लागत रु ११ अर्ब ९५ करोडको छ । बाढीका कारण तीन हजार ६१० परिवारको स्वामित्वमा रहेको ५०७ दशमलव

९७ हेक्टर क्षेत्रफल जग्गा जमिन अर्थात रु ३५ अर्ब ४४ करोड बराबरको क्षति भएको छ । त्यसैगरी दुई हजार ९५१ परिवारको खेतवारीमा लगाएको बालीमा क्षति पुगेको छ । जुन रु २३ करोड २१ लाख क्षति हो । त्यसैगरी एक हजार ८७६ परिवारको भण्डारणमा रहेको खाद्यान्नमा क्षति पुग्दा रु १० करोड ४१ लाख बराबरको क्षति पुगेको छ । पशुपन्छीतर्फ एक हजार ११ परिवारले पालेको रु २१ करोड ४२ लाख बराबरका पशुपन्छी/साछामा क्षति भएको छ ।

आयोगका अनुसार सवारीसाधनतर्फ एक हजार ११५ परिवारको रु एक अर्ब २४ करोड बराबरको क्षति भएको छ । साथै बहुमूल्य, सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक वस्तुतर्फ दुई हजार ३३० परिवारको रु पाँच अर्ब दुई लाख बराबरको क्षति भएको छ । बाढीका कारण स्थायी प्रकृतिका (टिकाउ हुने) घरायसी वस्तुमा पनि क्षति पुगेको छ । जसमा तीन हजार १८७

परिवारले रु एक अर्ब ४५ करोड बराबरको सम्पति गुमाएका छन् । साथै अस्थायी प्रकृतिका (टिकाउ नहुने) घरायसी वस्तुमा पनि दुई हजार ७६९ परिवारले रु ६६ करोड ३५ लाख बराबरको क्षति बेहोरेका छन् ।

आयोगका अनुसार बाढीका कारण कूल छ हजार ८१७ परिवार, ३२ हजार ८७२ जना व्यक्ति, ४९९ प्रतिष्ठान प्रभावित भएका थिए । पूर्ण क्षति भएका आवासीय संरचनाको सफ्फा दुई हजार ९८९ छ । प्रभावित घरपरिवारतर्फ धादिङमा ९४८, गोरखामा १०८, नुवाकोटमा तीन हजार ८४१ र सुवामा एक हजार ९२० सफ्फा छ । साथै प्रतिष्ठानतर्फ धादिङमा १०४, गोरखामा १५, नुवाकोटमा ३२३ र रसुवामा ५७ वटा प्रभावित भएका छन् ।

सर्वेक्षणमा अनलाइन एप र ट्याब्लेटसहित कर्मचारी परिचालन गरिएको थियो । जसमा चार जिल्लाका १५ स्थायीय तहमा ५८ टोली र १५६ जनशक्ति परिचालन गरिएको थियो ।

■ प्रभाव संवाददाता

चितवन- जिल्ला प्रशासन कार्यालय चितवनको सभाकक्षमा सोमबार सहकारी पीडितहरूले आफ्ना पीडा सुनाइरहेका थिए । यसका लागि भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री प्रतिभा रावलसहित प्रतिनिधिसभा सदस्य, प्रमुख जिल्ला अधिकारीलगायत थिए ।

प्राध्यापन पेसाबाट निवृत्त भएका ८४ वर्षीय वृद्ध विष्णुप्रसाद सापकोटाले व्यवसायीक घर बिक्री गरेर छोराछोरीलाई केही रकम र बाँकी रकम रु दुई करोड ४० लाख शिवाशखर सहकारीमा वचतमा राखे । रु चार करोडमा घर बिक्री गरेर छोराछोरीलाई दिएको पैसा पनि उनीहरूले सोही सहकारीमा राखेका थिए । सहकारीले परिवारको रु तीन करोड ५० लाख भुक्तान नगरेको पीडा सुनाउँदा सुनाउँदै उनको आँसु आयो । उनले भने, 'बुढेसकालमा दान दक्षिणा र धर्म कर्ममा समय बिताउँला भनेर घर

वेचें मेरो सबै रकम सहकारीले खायो ।' त्यस्तै-त्यस्तै पीडा त्यहाँ अन्यको पनि थियो । सडकमा मकै पोलेर बिक्री गर्नेदेखि अर्कोको घरमा काम गर्नेसम्मले जम्मा गरेका रकम सहकारीले अपचलन गरेको उनीहरूले पीडा सुनाएका थियो । एक महिलाले १४ कट्टा जग्गा बेचेर सनराईज सहकारीमा राखेकोमा फिर्ता नपाएको जनाउँदै गुनासो गरिन् । भरतपुर-१० का कृष्ण सुवेदीले अब निर्वाचनमा भोट हाल्नुअघि वचतकर्तालाई न्याय दिलाउन आग्रह गरे ।

सबैका गुनासा सुनेपछि मन्त्री रावलले सहकारी पीडितहरूको गुनासो सुनुवाइका लागि अदालत र प्रहरीमा छुट्टै डेक्स र बेन्च स्थापना गरिने बताइन् । सहकारी पीडितहरूको गुनासो सुनेपछि प्रहरीमा र मुद्दाको तदारूपताका लागि अदालतमा छुट्टै बेन्च खडा गर्न आफूले सर्वोच्च अदालतलाई अनुरोध गरेको उनले बताइन् । उनले भनिन्, 'जहाँ-जहाँ सहकारीका मुद्दा छन् । त्यस्ता मुद्दाका चाप छन् त्यहाँ 'स्पेशल डेक्स' राखिदिनका लागि प्रधानन्यायाधीससँग छलफल

भएको छ ।' यसमा गृहकार्य भइरहेको उनको भनाइ थियो । सहकारीको वचतकर्ताको रकम फिर्ताका लागि सञ्चालकले विदेशमा लगानी गरिराखेको भए पनि फिर्ता ल्याउनका लागि त्यसअनुसारको कानुन निर्माण र सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्ने कामहरू भइरहेको उनले बताइन् । सहकारी पीडित वचतकर्ताको समस्या आजदेखि सुरु नभएको भन्दै उनले पीडितलाई न्याय दिने पक्षमा सरकारले काम गरेको बताइन् । सहकारी अहिलेको अवस्थामा आउनु तत्कालीन समयका सरकारसमेत दोषी रहेको उनको भनाइ छ । उनले भनिन्, 'तत्कालीन सरकारका कमीकमजोरीले सहकारीको अवस्था यहाँसम्म पुगेको हो । तर अहिलेको सरकार पनि समस्याबाट पन्छिन पाउँदैन र पन्छिदैनौं ।' मन्त्रालयले मात्रै नभई अन्य निकायसँग समेत समन्वय गरेर अघि बढ्नुपर्ने भएकाले केही हिला भए पनि वचतकर्ताको पैसा फिर्ता गर्न आफू र मन्त्रालयले काम गरिरहेको उनको भनाइ थियो ।

सामान्य बढचो नेप्से

काठमाडौँ (प्रस)- धितोपत्र बजारमा सेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक मंगलबार फिनो अंकले बढेको छ । नेपाल स्टक एक्सचेन्जका अनुसार नेप्से परिसूचक शून्य दशमलव ९४ अंकले बढेर दुई हजार ६३० दशमलव ७६ मा पुगेको छ । ठूला कम्पनीको कारोबार मापन गर्ने सेन्सेटिभ परिसूचक शून्य दशमलव ३० अंकले घटेर ४७५ दशमलव ४७ मा पुगेको छ । त्यस्तै फ्लोट सूचक शून्य दशमलव १० अंकले घटेर १८२ दशमलव ११ मा पुगेको छ । त्यस्तै सेन्सेटिभ फ्लोट सूचक शून्य दशमलव २६ अंकले घटेर १६० दशमलव ६९ मा पुगेको छ । विभिन्न कम्पनीका एक करोड ५३ लाख ४६ हजार २२६ किता सेयर रु पाँच अर्ब ७९ करोड ९३ लाख ३० हजार २०३ मूल्यमा खरिद बिक्री भएको छ ।

मुस्ताङको स्याउ सोचेजति बिक्री हुन कठिन

मुस्ताङ- व्यापारीले केही महिनादेखि मुस्ताङको स्याउ सोचेजति बिक्री गर्न सकेका छैनन् । पूर्वमा बेनी-जोमसोम सडकमार्ग अवरुद्ध भएपछि समय सीमाभित्र स्याउ बजार पठाउन नसकेका कारण सोचेअनुसार स्याउ बिक्री हुन नसकेको हो । केही महिनादेखि पोखरा/काठमाडौँ लगायतका फलफूल बिक्रेताको गोदाममा मुस्ताङको स्याउ थुप्रिएका छन् । स्याउ खपत हुने मुख्य समयमा सडक अवरुद्ध भएकाले मुस्ताङको स्याउ जिल्लामै रोकिएको थियो । घटनस्थापनाको दुई दिनअघि मात्रै बेनी-जोमसोम सडकमार्ग सञ्चालन भएको थियो ।

दसैँको अन्तिम समयमा सडक सञ्चालन भएसँगै मुस्ताङको स्याउ एकैसाथ बजार पुर्याउँदा व्यापारीलाई स्याउ बिक्री गर्न समस्या परेको हो । मुस्ताङमा स्याउको व्यापार गर्दै आइरहेका धादिङ खनियावाँस गाउँपालिका-३ का व्यापारी राजु तामाङ यसपटक भने स्याउ नबिकेर तनावमा परेको बताउँछन् । उनले मुस्ताङबाट एक करोड बढी मूल्यको स्याउ खरिद गरिएको भए पनि हालसम्म आधा मात्रै बिक्री भएको छ भने । 'स्याउ किसानलाई पैसा बुझाइयो, यता स्याउ नबिकेर तनावमा परेको छ', व्यापारी राम्रो मूल्यको स्याउ खरिद गरिएको भए पनि तामाङ भन्छन्, 'बै लगानी कसरी उठाउने हो, दसैँ पनि स्याउ बिक्री नहुँदा राम्ररी मनाउन सकिएन ।' मुस्ताङको स्याउ एकैपटक बजारमा ल्याउनुपर्दा गोदाम र मन्डी भरिएकाले स्याउको खपत हुन नसकेको हो । मुस्ताङमा यसवर्ष स्याउको उत्पादन राम्रो भएपनि बेनी-जोमसोम सडक अवरुद्ध हुँदा यहाँको स्याउ बजारमा बिक्री हुन कठिन भएको हो । यसवर्ष मुस्ताङमा १० हजार मेट्रिकटन स्याउ उत्पादन हुने प्रक्षेपण गरिएको छ ।

विगतमा असोज अगावै मुस्ताङका स्याउ बिक्री भइसक्यो । यसपाला सडक अवरुद्ध भएकाले मुस्ताङको स्याउ एकैसाथ बजार पुग्दा मूल्य र बिक्रीमा ह्रास आएको हो ।

स्याउ खपत हुने मुख्य समयमा सडक अवरुद्ध भएकाले मुस्ताङको स्याउ जिल्लामै रोकिएको थियो । घटनस्थापनाको दुई दिनअघि मात्रै बेनी-जोमसोम सडकमार्ग सञ्चालन भएको थियो ।

यसवर्ष ७०० मेट्रिकटन स्याउ उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखेका चिम्ले अर्चाई कृषि फार्मका सञ्चालक गुरुङले असोज महिनाभित्र सबै स्याउ बिक्री भइसक्नुपर्नेमा आधा मात्रै स्याउ बिक्री गरेको बताउँछन् ।

'दसैँसम्म आधा स्याउ मात्रै बिक्री भएको छ, ४० प्रतिशत स्याउ टिपाइ हुन बाँकी छ', किसान गुरुङले भने, 'स्याउ खपत हुन नसक्दा बढी पाकेर स्याउ बोटबाटै फरेर नष्ट भइरहेको छ, ४०० टन जाति स्याउ कोल्ड स्टोरमा राखेको छु ।' गतवर्ष स्याउको बिक्री तथा व्यवस्थापन राम्रो भए पनि यसपाला स्याउ खपत हुने सिजन सकिन लागेकाले चिन्ता बढेको उनले बताए । यसवर्ष छिटो पाक्ने स्याउ भदौ १२ र हिलो पाक्ने स्याउ भदौ २२ गतेबाट टिपाइ गर्न पाउने जिल्लास्तरीय निर्णय गरिएको थियो ।

सोही निर्णयअनुसार हरितालिका तीज पर्वको अवसरमा २० प्रतिशत स्याउ बजार पठाउन सकिने थियो । कृषि तथा पशु विकास कार्यालय मुस्ताङले हालसम्म ५० प्रतिशत स्याउ पोखरा-काठमाडौँ लगायतका सहरमा निकासी भएको जनाएको छ ।

कृषि तथा पशु विकास कार्यालय प्रमुख डा लालमणि अर्यालका अनुसार यसवर्ष सडक अवरुद्धका कारण मुस्ताङको स्याउलाई बजारीकरण गर्नका केही समस्या परेको बताए । बगैँचामा करिब ४० प्रतिशत स्याउ टिप्न बाँकी छ । रासस

नारायणगढ- पछिल्लो समय सौराहाको पर्यटन व्यवसायमा चहलपहल बढेको छ । बाढीपहिरो र सडक अवरुद्धका कारण केही महिना व्यवसायमा असर पुगेको थियो । दस बिदा र अनुकूल मौसमका कारण सौराहामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको चहलपहल बढेको हो । दसैँको आरम्भका दिनमा अपेक्षाअनुसार आन्तरिक पर्यटक नआए पनि क्रमशः पर्यटकको आगमन उल्लेख्य बढेको छ । पर्यटकको आगमन बढेसँगै यहाँका होटल, रेस्टुरेन्ट तथा अन्य पर्यटन व्यवसायमा समेत उत्साह थपिएको व्यवसायीले बताएका छन् ।

सौराहामा पर्यटन व्यवसाय गर्दै आउनुभएका गोकर्ण गिरीले पछिल्ला दिनमा पर्यटकको चहलपहल बढेसँगै व्यवसायी उत्साहित भएको बताए । पर्यटकको आगमन बढेपछि होटल तथा अन्य पर्यटन व्यवसायमा व्यस्तता बढेको उनको भनाइ छ । उनले भने, 'अहिले सौराहामा रहेका पर्यटन व्यवसायी सबै खुसी छन् । कोही सपिड गर्न गएका छन्, कोही जंगल गएका छन्, कोही घुमफिरमा गएका छन् । सबैतिर चहलपहल र दौडधुप देखिन्छ ।' पर्यटकको आगमनले व्यवसायीको मुहारमा खुसी फर्फिएको उल्लेख गर्दै उनले पछिल्लो समय पाहुनाको चाप बढेको बताए ।

सौराहास्थित वाटिका रिसोर्टका व्यवस्थापक लव सापकोटाले पनि दसैँका समयमा विशेषगरी

आन्तरिक पर्यटकको आगमन बढेको बताए । पाहुनाको संख्या बढेसँगै कोठा व्यवस्थापन र बुकिङ मिलाउन केही दिनअघिदेखि नै व्यस्तता बढेको उनले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार रिसोर्टमा रहेका सबै कोठा पछिल्ला दुई-तीन दिनदेखि भरिएका छन् । चाडपर्वका समयमा नेपाली पर्यटकको संख्या बढी देखिएको उनले बताए । उनले भने, 'पाहुनालाई कोठा पुर्‍याउन निकै मुस्किल भइरहेको छ । व्यवस्थापनमा व्यस्तता बढेको छ । अहिले नेपाली पर्यटक नै बढी देखिन्छन् ।' पर्यटन व्यवसायी ऋषि तिवारीले गत वर्षको तुलनामा यसपटक दसैँको टीकापछिको समयमा पर्यटकको आगमन राम्रो रहेको बताए ।

सार्वजनिक बिदा र चाडपर्वका कारण सौराहामा पर्यटकको चहलपहल बढेको उनको भनाइ छ । उनले सौराहा भ्रमणमा आउने पर्यटकका लागि जीप सफारी, हात्ती सफारी, राप्ती नदीमा डुंगा सयर तथा थारू सांस्कृतिक नाचलगायतका गतिविधि प्रमुख आकर्षण रहेको बताए । अहिलेको मौसम सौराहा भ्रमणका लागि अनुकूल रहेको उल्लेख गर्दै उनले स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकलाई यहाँ आउन आग्रह गरे ।

सौराहाबाट चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र जंगल सफारीका लागि जीप सञ्चालनमा रहेका छन् । राप्ती नदीमा डुंगा सयर तथा हात्ती सफारीको व्यवस्था छ । डुंगा सयरका क्रममा नदीका विभिन्न जलचर तथा

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinonline.com

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक